

Ledsætningsindledere på latin

Som indleder adverbielle ledsætninger

Adverbielle ledsætninger fungerer samlet som adverbialled til et verbum i en anden sætning.

Latinsk ord	Dansk oversættelse	Latinsk ord	Dansk oversættelse
antequam	<i>førend</i>	quando	<i>eftersom</i>
cum	<i>når, da, fordi</i>	quare	<i>hvorfor</i>
donec	<i>indtil</i>	quia	<i>fordi</i>
dum	<i>mens, indtil</i>	quo	<i>for at</i>
etsi	<i>skønt, selvom</i>	quod	<i>fordi</i>
ne	<i>for at ikke, så at ikke</i>	quomodo	<i>hvordan</i>
nisi	<i>hvis ikke, medmindre</i>	quoniam	<i>eftersom</i>
postquam	<i>efter at</i>	si	<i>hvis</i>
priusquam	<i>førend</i>	sicut	<i>således som</i>
quam	<i>end</i>	simulatque	<i>så snart som</i>
quamquam	<i>skønt, selvom</i>	ubi	<i>så snart som, når</i>
quamvis	<i>selvom</i>	unde	<i>hvorfra</i>
		ut	<i>for at, så at</i>
			<i>således som</i>
		ut primum	<i>så snart som</i>

Eksempler på adverbielle ledsætninger:

Ledsætningerne er markerede med **fed** skrift, både på latin og dansk.

1. Quid vis nobis dare, **ut scyphi ab te non auferentur**?

*Hvad vil du tilbyde os, **for at bægrene ikke skal blive taget fra dig**?*

- Ledsætningen er adverbialled til verballedet 'vis' (*vil*) i hovedsætningen.

2. **Si spiritum ducit**, vivit.

*Hvis han **trækker vejret**, lever han.*

- Ledsætningen er adverbialled til verballedet 'vivit' (*lever*) i hovedsætningen.

3. **Cum haec Crassus dixisset**, silentium consecutum est.

*Da Crassus **havde sagt dette**, fulgte stilheden.*

- Ledsætningen er adverbialled til verballedet 'consecutum est' (*fulgte*) i hovedsætningen.

Som indleder substantiviske ledsætninger

Substantiviske ledsætninger fungerer samlet set enten som subjekt eller direkte objekt for et verbum i en anden sætning.

Latinsk ord	Dansk oversættelse	Latinsk ord	Dansk oversættelse
an	om	quo	hvorhen
cur	hvorfor	quod	at
ne	at ikke	quominus	at
qualis	hvordan	quot	hvor mange
quando	hvornår	ubi	hvor
quantus	hvor stor	ut	at
quare	hvorfor	utrum	om
quin	at	+ Spørgende hvem, hvad osv. pronomen, se [58-61]	

Eksempler på substantiviske ledsætninger:

Ledsætningerne er markerede med **fed** skrift, både på latin og dansk.

1. Imperat militibus Caesar, **ut naves faciant**

*Cæsar befaler soldaterne, **at de skal bygge skibe***

- Ledsætningen er direkte objekt for verballedet 'imperat' (*befaler*)

2. **Quid fiat**, obscurus est.

*Det er uklart, **hvad der skete**.*

- Ledsætningen er subjekt for 'est' (*er*) i hovedsætningen.

Som indleder adjektiviske ledsætninger

adjektiver ledsætninger fungerer samlet set enten som et adjektiv, og lægger sig til et ord i en anden sætning.

Latinsk ord	Dansk oversættelse
(talís...) qualis	(sådan...) som
(tantus...) quantus	(så stor...) som
(tot...) quot	(så mange...) som
+ Relativt pronomen, [58] <i>der, som</i> osv.	

Eksempler på adjektiviske ledsætninger:

Ledsætningerne er markerede med **fed** skrift, både på latin og dansk.

1. Pueri, **qui in schola sedent**, legunt et scribunt

*Drengene, **der sidder i skolen**, læser og skriver.*

- Ledsætningen lægger sig til 'pueri' (*drengene*)

2. Fabula, **quam pueri spectant**, bona est

*Komedien, **som drengene ser**, er god.*

- Ledsætningen lægger sig til 'fabula' (*komedien*)